

УДК 373.29

DOI 10.31654/2663-4902-2020-PP-3-20-26

Пісоцький О. П.кандидат психологічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти
Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя**Калюжна А. М.**

студентка 2 курсу (магістерського) рівня факультету психології та соціальної роботи

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ШКОЛИ ДІТЕЙ ШОСТОГО-СЬОМОГО РОКУ ЖИТТЯ

У статті теоретично обґрунтовано проблему підготовки дитини до школи. Здійснено детальний аналіз феномену готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі та його структурних компонентів: мотиваційного, вольового, особистісного, інтелектуального. Визначено сутність феномену та проаналізовано зміст інтелектуальної готовності дитини до школи у контексті загальної проблеми підготовки до шкільного навчання дітей шостого-сьомого року життя. Охарактеризовано зміст поняття "інтелектуальна готовність до школи" як особистісне утворення у структурі особистості дошкільника. Визначено напрями та завдання розвитку інтелектуальної готовності дітей дошкільного віку до навчання у школі під час перебування у закладі дошкільної освіти.

З наукового боку детально охарактеризовано основні наукові підходи до вивчення проблеми формування готовності. Згідно практичного боку розв'язання проблеми: уточнено вимоги до інтелектуального рівня розвитку дітей напередодні їх вступу до школи; встановлено необхідність застосування гри у процесі формування інтелектуальної готовності; важливість дотримання принципу наступності та перспективності. Уточнено й описано критерії та показники інтелектуальної готовності старшого дошкільника до навчання, у відповідності до задекларованих у Базовому компоненті дошкільної освіти та чинних програмах розвитку дітей.

Зроблено висновок, що зміст готовності до школи полягає в набутті дитиною системи знань і уявлень про навколишній світ, умінь та навичок взаємодії з однолітками та дорослими. Інтелектуальна готовність виявляється у сформованості світогляду малюка, у його обізнаності з явищами й об'єктами навколишньої дійсності, у розвиненості пізнавальної сфери, у вдосконаленні розумових дій старшого дошкільника.

***Ключові слова:** інтелектуальна готовність дітей до школи, старші дошкільники, підготовка до школи.*

Постановка проблеми. Проблема формування інтелектуальної готовності дітей шостого-сьомого року життя є надзвичайно актуальною з огляду на необхідність пошуку оптимальних шляхів підготовки дошкільників до навчання у школі. Актуальність зазначеної проблематики обумовлюється й виявленням розбіжностей у поглядах науковців на проблему в цілому та основних складових шкільної зрілості старшого дошкільника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у розв'язання проблеми підготовки дитини старшого дошкільного віку до навчання у школі у контексті вікової періодизації в різний час зробили такі науковці, як Л. Божович, Л. Венгер, Л. Виготський, О. Леонтьєв, О. Проскура та ін. Вивченням даного питання у руслі взаємодії у спілкуванні займалася дослідниця О. Кравцова та ін. Питання формування передумов учбової діяльності відображено в наукових доробках таких вчених, як Н. Дорова, О. Проскура, О. Усова, С. Якобсон та ін.

Метою даної статті є обґрунтування теоретичних аспектів проблеми формування інтелектуальної готовності до школи дітей шостого-сьомого років життя.

Виклад основного матеріалу. "Готовність до навчання" – це комплексне поняття, що вказує на фізіологічний, психологічний та соціальний рівні розвитку старшого дошкільника. Даний феномен вказує на рівень індивідуального розвитку дитини напередодні її вступу до школи. З огляду на це, останнім часом особливої актуальності набуває проблема інтелектуальної підготовки дитини до навчання у школі.

Підготовку дитини до школи визначають як процес цілеспрямованого виховного впливу на формування інтелектуального, соціального та морального досвіду дитини, а також становлення її особистості в цілому. Дослідник Б. Андрієвський трактує дане поняття як систему навчальних та виховних заходів, що спрямовані на підвищення загального рівня розвитку дитини та сприяють формуванню низки вмій та навичок, які забезпечать дитині успішність у подальшій учбовій діяльності. Окрім цього, науковець відмічає необхідність постійної всебічної підготовки дітей упродовж усього періоду дошкільного дитинства, в усіх вікових групах, акцентуючи увагу на її значущості для дітей шостого-сьомого року життя [2, с. 7].

Варто зазначити, що питання попередньої підготовки дитини до навчання у школі задекларована і у Базовому компоненті дошкільної освіти. Так, у змісті даного державного стандарту визначені основні напрямки розвитку особистості майбутнього школяра на етапі дошкільного дитинства та перелік вимог, що стосуються рівня його освіченості напередодні вступу до школи [1, с. 3]. У документі висвітлено зміст кожної освітньої лінії, показники розвитку старшого дошкільника, його вікові можливості, освітні завдання та напрямки роботи.

На думку Т. Поніманської, здійснення цілеспрямованої підготовки старшого дошкільника до навчання у школі є неможливим без дотримання принципів наступності та перспективності. Даний принцип забезпечує неперервний процес навчання та виховання двох суміжних ланок освіти: дошкільної та початкової. Тобто початкова школа має перехопити та інтегрувати усвідомлений досвід дитини, що стосується розуміння нею явищ світу, предметів, значень слів та ін. Вагоме значення має й практичний досвід спілкування дитини з однолітками та дорослими, вміння вибудовувати з ними стосунки, взаємодіяти у ході спільної діяльності. Окремо слід наголосити, що за таких умов дитина зможе досить швидко адаптуватися у новому закладі освіти, та ефективно використати свій набутий досвід для подальшої учбової діяльності [9, с. 425–427].

Окремо слід наголосити, що освітньо-виховна діяльність вихователів ЗДО має бути спрямована на підвищення загального рівня знань майбутнього першокласника, виховання низки особистісних властивостей, індивідуальних пізнавальних можливостей, засвоєння системи знань про навколишній світ.

Неможливо оминати увагою й той факт, що якісна, всебічна підготовка дитини до навчання у школі полягає в налагодженні партнерської взаємодії вихователів ЗДО, батьків майбутніх першокласників та вчителів початкової ланки. Найвагоміше значення при цьому має забезпечення процесу підготовки за такими аспектами: анатомо-фізіологічний, педагогічно-організаційний та психолого-педагогічний. Йдеться й про розвиток креативності, ініціативності, формування інтересу до пізнання навколишньої дійсності, вміння взаємодіяти з оточуючими. В. Котирло акцентує увагу на питанні вольового розвитку дітей у процесі підготовки до навчання. Основоволожними, на думку дослідниці, є вміння дітей долати труднощі та перешкоди, що зустрічаються на шляху, здатність адекватно реагувати на невдачі й негативні впливи з боку своїх однолітків та старших дітей [5, с. 72].

Схожу думку висловив і відомий науковець у галузі дошкільного виховання О. Запорожець. Дослідник зазначає, що зміст підготовки до шкільного навчання значною мірою залежить від вимог, які перед дитиною ставить заклад дошкільної освіти слід зазначити, що особливе значення при цьому має розвиток морально-вольових якостей особистості майбутнього школяра. При цьому слід визнати, що за відсутності чітко визначеної системи роботи з зазначеного питання може виникнути ціла низка проблем, пов'язаних з дисципліною дітей, нерозумінням вимог вчителя, що негативно вплине на їх подальшу учбову діяльність [6, с. 30–31].

Одним із найвагоміших чинників розвитку готовності до школи є сформованість "внутрішньої позиції школяра" (за визначенням Л. Божович). Дане особистісне утворення належить до ряду суб'єктивних властивостей особистості і виражається в

поєднанні фізичних та психологічних властивостей дитини шостого-сьомого року життя, що сприяє легкій адаптації до навчання [8, с. 291]. Внутрішня позиція школяра виражається в сформованості позитивного ставлення дитини до навчання у школі, готовності до виконання вимог та завдань педагога. Йдеться про так звану шкільну зрілість, що визначається біологічними, психологічними та соціальними критеріями. Тобто це означає, що дитина у психологічному плані перейшла на виключно новий етап та приймає нову соціальну роль – молодший школяр.

Зазвичай у науково-педагогічній науці виділяють одразу декілька різних підходів до вивчення проблеми формування готовності до школи. Л. Божович, Л. Венгер, Л. Виготський та ін. розглядають вікову періодизацію як основний чинник розвитку дитини, який до того ж враховує новоутворення психічного розвитку дитини. Другий підхід, яскравим представником якого є О. Кравцов, розглядає спілкування та взаємодію дитини і дорослого як необхідний вид діяльності, у ході якого відбувається поступове входження дитини у соціум. Третій підхід, прихильниками якого є Н. Доронова, О. Проскура, О. Усова та ін., передбачає формування у дитини передумов учіння.

Слід зазначити, що термін "готовність до навчання" є збірним поняттям, що визначається як певна соціально-психологічна зрілість дошкільника до навчання у школі. Даний феномен охоплює цілу низку складових, зокрема: мотиваційну, особистісну, вольову та інтелектуальну. Такої думки дотримується Г. Айдашева. Розглядаючи поняття готовності до навчання, авторка наголошує на комплексності цього утворення [1, с. 34].

Під мотиваційною готовністю розуміють позитивне ставлення дитини до школи та навчання загалом. Дитина шостого-сьомого року життя прагне отримати новий статус, усвідомлює навчання як відповідальну справу. Саме тому вихователю та батькам необхідно спрямувати свої зусилля на формування у дитини правильного уявлення про школу.

Особистісна готовність передбачає досягнення емоційної та вольової сфер дошкільника. Дана складова готовності включає в себе узагальнення переживань, що виявляється у втраті дитиною безпосередності у спілкуванні. Також майбутній школяр більш узагальнено сприймає дійсність, з'являється довольність поведінки, відбувається формування внутрішньої позиції учня.

Вольовий компонент готовності передбачає саморегуляцію поведінки, вияв вольових зусиль щодо досягнення мети. Дитина може самостійно ставити ціль діяльності, прогнозувати результати учіння, формувати у себе самостійність і спрямованість на досягнення мети учіння. Проте успішність дитини у початковій школі визначає саме розумова готовність.

З огляду на все вищезазначене слід більш детально розкрити поняття "інтелектуальна готовність". Так, О. Проскура серед структурних елементів психологічної готовності також виділяє мотиваційну, розумову та вольову складові. Окрім того науковець наголошує на важливості готовності дитини до безпосередніх контактів з майбутніми однокласниками та вчителями, що допоможе швидше адаптуватися до нових умов навчання та виховання. Проте більш значущим, на думку науковця, є формування інтелектуального компонента [12, с. 91–92].

За даними Т. Поніманської та І. Дичківської розумова готовність дитини до школи характеризується рівнем її інтелектуальних та пізнавальних можливостей. При цьому особливу увагу науковці звертають на сформованість ряду вмінь та навичок, що дозволять дитині шостого-сьомого року життя засвоювати знання в стінах школи. Разом з тим серед основних компонентів інтелектуальної готовності вони визначають: загальну обізнаність дитини щодо об'єктів навколишньої дійсності, тобто знання і переконання дитини, рівень розвитку досвіду здійснення учбової діяльності, здатність до виконання розумових операцій та дій [10, с. 233]. До того ж інтелектуальну готовність визначають як набутий дитиною інтелектуальний досвід виконання низки пізнавальних операцій та дій, систему знань, переконань та уявлень дитини про навколишній світ.

До основних складових інтелектуальної готовності дитини до школи відносять: загальну обізнаність дитини про предмети, об'єкти, явища навколишньої дійсності й елементи світогляду; сформованість пізнавальної сфери дошкільника, що

характеризується рівнем розвитку когнітивних процесів; наявність задатків щодо формування навчальних вмінь і навичок.

Інтелектуальна готовність дітей шостого-сьомого року життя є одним з найголовніших компонентів загальної готовності, що забезпечує психічний та особистісний розвиток особистості старшого дошкільника. Разом з тим інтелектуальна готовність визначається рівнем набутого розумового досвіду та полягає в інтелектуальних операціях, уміннях та діях, що сприятимуть процесу засвоєння нових знань. Тобто високий рівень інтелектуальної готовності старшого дошкільника дозволить досягти успіхів у навчанні.

В умовах сьогодення не втрачають актуальності думки ряду науковців щодо домінуючої ролі гри у процесі підготовки дитини до школи. Адже загальновідомо, що гра є провідною діяльністю для дітей старшого дошкільного віку. Гра – це вид діяльності, що впливає на розвиток інтелектуальних, емоційних і вольових рис майбутнього школяра, зумовлює якісні зміни в його психіці. Практики у сфері дошкільної освіти засвідчують значний потенціал ігрової діяльності щодо формування у дітей позитивного ставлення до школи, розвивається здатність до колективної діяльності.

Аналіз досліджень педагогів-практиків засвідчує, що одним з найефективніших засобів формування інтелектуальної готовності є саме дидактична гра. Застосування дидактичних ігор в освітньому процесі розвиває абстрактне мислення дитини, дозволяє систематизувати новий досвід, сприяє більш якісному засвоєнню знань. У ході дидактичних ігор діти набувають необхідних способів пізнавальної діяльності, адже структура даного виду ігор подібна до навчальної діяльності [13, с. 10]. Використання дидактичних ігор на заняттях робить процес навчання більш цікавим, динамічним та полегшує засвоєння нового матеріалу. Дидактична гра формує у дитини потребу в здобутті знань, удосконалює пізнавальні вміння та навички дитини, посилює інтерес дитини до навчання.

Дослідник Л. Венгер розглядає інтелектуальну складову готовності до школи у контексті пізнавальних здібностей дитини. Автор зазначає, що основною ознакою даного феномену є опосередкованість пізнання, що визначається можливостями свідомого пошуку та засвоєння знань на основі сенсорних образів. На думку автора, саме у період дошкільного дитинства виникають подібні складні операції. Як наслідок діти можуть здійснювати моделювання своїх дій та прогнозувати бажаний результат [4, с. 44].

Інтелектуальна готовність передбачає достатній рівень оволодіння знаннями про навколишню дійсність, способами мисленнєвої діяльності, вміннями міркування та побудови елементарних розумових висновків. Варто зазначити, що у процесі розумового розвитку зростає рівень пізнавальної активності дітей, відбувається розвиток вищих форм наочно-образного мислення. Так, у базовій програмі розвитку дітей дошкільного віку "Я у Світі" визначено основні критерії аналізу інтелектуального компонента готовності дитини шостого-сьомого року життя: сприймання, сенсорне вдосконалення мовлення та абстрактні процеси. Автори програми наголошують, що в дитини мають бути сформовані на достатньому рівні просторові відношення і разом з цим відмічають, що сприймання дітьми часу є досить обмеженим. Також у програмі розвитку зазначається низка показників інтелектуального розвитку старшого дошкільника. Зокрема у дитини шостого-сьомого року життя на достатньому рівні сформована дитяча картина світу та елементарний образ-Я [11, с. 419]. Дошкільник використовує узагальнення і як наслідок може вказувати на суттєві ознаки предметів та явищ. При цьому майбутній школяр використовує логічні операції, вирізняється правильною вимовою звуків рідної мови, вміє будувати різні типи речень та самостійно складає прості за змістом оповідання, послуговується мовленням як виразним засобом спілкування. Напередодні вступу до школи старший дошкільник вирізняється сформованістю всіх органів чуттів, знанням способів обстеження та вмінням виділяти основні частини предметів.

С. Лебедева звертала увагу дослідників на зв'язок між пам'яттю та мисленням, що розглядаються як вищі функції свідомості. Загалом вони забезпечують різні аспекти розумових операцій, сприяють узагальненню та систематизації досвіду, запам'ятовуванню предметів та нової інформації. Окрім цього, дослідниця наголосувала на становленні так званої символічної функції у період дошкільного

дитинства. Йдеться про оперування різними знаками та символами. При цьому авторка зазначає, що дана функція сприяє кращому запам'ятовуванню та засвоєнню знань з метою їх подальшого використання [7, с. 22].

Пізнавальна діяльність дитини шостого-сьомого років життя набуває більш складних форм. Це пояснюється тим, що сприймання стає цілеспрямованим більш точним та узагальненим. Разом з тим у старшого дошкільника удосконалюється фонематичний слух; виникають перші спроби їх систематизації; відбувається процес формування внутрішньої мови та образної пам'яті. Варто зазначити, що діти активно вчать керувати власними психічними процесами; з'являються пізнавальні інтереси; удосконалюються можливості мнемічних процесів; пізнавальна діяльність дітей стає більш усвідомленою.

Напередодні вступу до школи інтелектуальний компонент готовності до навчання визначається набутим елементарним досвідом. У свою чергу це дозволяє дитині узагальнювати предмети та явища навколишньої дійсності, формує систему уявлень про людей. При цьому зазначений феномен характеризується сформованістю у дітей уміння концентрувати увагу; усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки тих чи інших явищ або процесів.

Діти старшого дошкільного віку за визначенням дослідників мають володіти слуховим диференційованим сприйманням, орієнтуватися на зразок дорослого, розрізняти звуки мовлення, диференціювати числа та здійснювати елементарні математичні дії. Окрім того, майбутні першокласники здатні до логічного запам'ятовування та відтворення інформації; володіють основами елементарних початкових знань.

Тобто, виходячи з усього вищезазначеного, можна зробити висновок, що інтелектуальна складова готовності до навчання у школі визначається загальною когнітивною компетентністю, що передбачає вміння дитини знаходити спільні та відмінні ознаки, зіставляти групи предметів за суттєвими ознаками, розрізняти форму, колір, величину та формулювати узагальнений висновок після здійсненої розумової діяльності.

Як бачимо, основою інтелектуальної готовності є розумовий розвиток дитини, що відбувається одразу у декількох напрямках. Основоположними серед них є: розвиток перцептивних та мислительних дій; розвиток мови; ознайомлення із навколишнім середовищем; розвиток довільності психічних процесів; розвиток елементарних математичних уявлень та засвоєння компонентів учіння. Відтак феномен інтелектуальної готовності розглядають як загальну когнітивну компетентність, що виявляється в можливостях дитини шостого-сьомого року життя розрізняти форми, колір, величину, знаходити спільні та відмінні ознаки, порівнювати різні групи предметів, формулювати узагальнений висновок розумової діяльності.

Висновки. Інтелектуальна готовність дошкільника передбачає набуття системи знань і уявлень про навколишній світ, формування вмінь і навичок взаємодії з однолітками й дорослими, розкриття інтелектуального потенціалу особистості.

Інтелектуальна готовність проявляється у когнітивній компетентності дитини 6–7 років і передбачає сформованість світогляду дошкільника, його обізнаність з явищами й об'єктами навколишнього світу. Це особистісне утворення підкреслює розвиненість пізнавальної сфери, передбачає вдосконалення розумових дій і операцій у структурі пізнавальної діяльності дитини напередодні вступу до школи.

Література

1. Айдашева Г., Пичугина Н., Ассаулова С. Дошкольная педагогика: конспект лекций. Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. 384 с.
2. Андрієвський Б. М. Проблеми готовності шестирічних дітей до навчання в школі. *Педагогічний альманах*: збірник наукових праць. Херсон: РІПО, 2010. С. 6–9.
3. Базовий компонент дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2012. № 7. С. 4–19.
4. Венгер Л. А. Овладение опосредованным решением познавательных задач и развитие когнитивных операций ребенка. *Вопросы психологии*. 1983. № 2. С. 39–45.
5. Завтра в школу / под ред. В. К. Котырло. Київ: Радянська школа, 1977. С. 68–96.
6. Запорожец А. В. Педагогические и психологические проблемы всестороннего развития и подготовки детей к школе. *Дошкольное воспитание*. 1977. № 10. С. 45–49.
7. Лебедева С. Развитие познавательной деятельности дошкольников на основе схематизации. *Вопросы психологии*. 1997. № 5. С. 20–27.

8. Лисенко Н. В., Киста Н. Р. Педагогіка українського дошкілля: навч. посібн.: у 3 ч. Київ: Видавничий Дім "Слово", 2010. Ч. 2. 360 с.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. Київ: Академвидав, 2013. 464 с.
10. Поніманська Т. І., Дичківська І. М. Дошкільна педагогіка. Практикум: навч. посібн. Київ: Видавничий Дім "Слово", 2004. 352 с.
11. Програма розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі": у 2 ч. / наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. Київ, 2014. Ч. 2. Старший дошкільний вік. 452 с.
12. Проскура Е. В. Развитие познавательных способностей дошкольников / Под ред. Л. А. Венгера. Киев: Радянська школа, 1985. 127 с.
13. Рудакова Т. Дидактична гра – засіб активізації пізнавальної активності учнів. *Початкове навчання та виховання*. 2005. № 16. С. 7–13.

Reference

1. Aidasheva, H., Pychuhyna, N. & Assaulova, S. (2004). *Doshkolnaia pedahohyka* [Preschool pedagogy]. Rostov-na-Donu: Fenyks [in Russian].
2. Andriievskiy, B. M. (2010). Problemy hotovnosti shestyrichnykh ditei do navchannia v shkoli [Problems of readiness of six-year-old children for school]. *Pedahohichniy almanakh – Pedagogical almanac*. Kherson: RIPO [in Ukrainian].
3. Bazoviy komponent doshkilnoi osvity [The basic component of preschool education] (2012). *Doshkilne vykhovannia – Preschool education*. 7. 4–19 [in Ukrainian].
4. Venher, L. A. (1983). Ovladenye oposredovannym reshenyem poznavatelnykh zadach y razvytye kohnytyvnykh operatsyi rebenka [Mastering the indirect solution of cognitive problems and the development of cognitive operations of the child]. *Voprosy psikhohohyy – Questions of psychology*. 2. 39–45 [in Russian].
5. Kotyrlu, V. K. (Eds.). (1977). *Zavtra v shkolu* [Tomorrow to school]. Kyiv: Radianska shkola, 1977 [in Ukrainian].
6. Zaporozhets, A. V. (1977). Pedahohycheskye y psikhohohycheskye problemy vsestoronneho razvytyia y podhotovky detei k shkole [Pedagogical and psychological problems of comprehensive development and preparation of children for school]. *Doshkolnoe vospytanye – Preschool education*. 10. 45–49 [in Ukrainian].
7. Lebedeva, S. (1997). Razvytye poznavatelnoi deiatelnosti doshkolnykov na osnove skhematyzatsyy [Development of cognitive activity of preschoolers on the basis of schematization]. *Voprosy psikhohohyy – Questions of psychology*. 5. 20–27 [in Russian].
8. Lysenko, N. V. & Kysta, N. R. (2010). *Pedahohika ukrainskoho doshkillia* [Pedagogy of Ukrainian preschool]. Kyiv: Vydavnychiy Dim "Slovo". 2. 360 [in Ukrainian].
9. Ponimanska, T. I. (2013). *Doshkilna pedahohika* [Preschool pedagogy]. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
10. Ponimanska, T. I. & Dychkivska, I. M. (2004). *Doshkilna pedahohika. Praktykum* [Preschool pedagogy. Workshop]. Kyiv: Vydavnychiy Dim "Slovo" [in Ukrainian].
11. Kononko, O. L. (2014). *Prohrama rozvytku dytyny doshkilnoho viku "Ia u Sviti"* [Preschool Child Development Program "I am in the World"]. Kyiv [in Ukrainian].
12. Proskura, E. V. (1985). *Razvytye poznavatelnykh sposobnostei doshkolnykov* [Development of cognitive abilities of preschoolers]. L. A. Venhera (Ed.). Kyiv: Radianska shkola [in Ukrainian].
13. Rudakova, T. (2005). Dydaktychna hra – zasib aktyvizatsii piznavalnoi aktyvnosti uchniv. *Pochatкове navchannia ta vykhovannia*. 16. 7–13 [in Ukrainian].

Pisotskiy A.

Candidate of Psychological Sciences (Ph.D.), Associate Professor
of Department of Preschool Education of Nizhyn Mykola Gogol State University

Kaliuzhna A.

Master student of Preschool Education of Nizhyn Mykola Gogol State University

THE PROBLEM OF FORMING INTELLECTUAL READINESS FOR SCHOOL OF CHILDREN IN THE SIXTH OR SEVENTH YEAR OF LIFE

The article theoretically substantiates the problem of preparing a child to school. You can also find a detailed analysis of the phenomenon of readiness of older preschool

---

children to study at school and its structural components such as motivational, volitional, personal and intellectual. The essence of the phenomenon is determined and the content of a child's intellectual readiness to school is analyzed in the context of the general problem of preparing to school education for children of the sixth or seventh year of life. The article describes the content of the concept of intellectual readiness to school as a personal formation in the structure of a preschool child's personality. The directions and tasks of developing the intellectual readiness of preschool children to study at school during the period of their staying in a preschool education institution are determined.

From the scientific side, the main scientific approaches to studying the problem of readiness formation are described in detail. According to the practical side of solving the problem: the requirements for the intellectual level of development of children on the eve of their admission to school are clarified; the need to apply the game in the process of forming intellectual readiness is established; the importance of observing the principle of continuity and prospects. The criteria and indicators of intellectual readiness of a senior preschool child for learning are clarified and described, in accordance with the criteria that are declared in the Basic component of preschool education and in the current programs of child's development.

It is concluded that the content of school readiness consists in the child's acquisition of a system of knowledge and ideas about the world around him, skills and abilities of interaction with peers and adults. Intellectual readiness is manifested in the formation of the child's worldview, in his awareness of the phenomena and objects of the surrounding reality, in the development of the cognitive sphere, in improving the mental actions of a senior preschool child.

Key words: intellectual readiness of children to school, senior preschool children preparation for school.